

Diplomová práce
Mgr. Kláry Biskupové
předložená k uznání jako práce rigorózní

na téma

Právní aspekty poskytování zdravotní péče nezletilým

P o s u d e k o p o n e n t k y

Formální hledisko. Předložená diplomová práce má celkem 116 stran a několik stran příloh, 95 stran vlastního textu. Je rozdělena do pěti kapitol, jimž předchází úvod a následuje závěr; tyto kapitoly jsou dále podrobně členěny, práce je takto dobře strukturovaná a přehledná. Před úvodem a za závěrem jsou položeny standardní části kvalifikačních VŠ prací, mj. české resumé a anglické summary. Za summary jsou zařazeny přílohy představující praktické ukázky souhlasů, resp. tzv. informovaných souhlasů.

Seznam použité literatury je přiměřeně obsáhlý, autorka však uvádí jen tři německé monografie, vesměs toliko příručky (jinak také několik německých elektronických adres). Tento fakt jistě nedostatečnosti se ale naštěstí na kvalitě zpracování pasáže o německé právní úpravě nijak negativně nepodepsal, neboť autorka měla k dispozici jiné, a zdá se, mnohem vhodnější zdroje informací. Rovněž judikaturu uvádí autorka jak českou, tak německou, cituje i rozhodnutí ESLP.

Poznámkový aparát je sice bohatý, takřka 350 položek, nicméně řada z nich poznámkami pod čarou není: jedná se o citace právních textů, kteréžto odkazy patří do těla textu (do závorky za větu).

Téma. Zvolené téma patří mezi nová, aktuální témata, která vyžadují pozornost, ovšem nejen studentů právnických fakult. Poskytování zdravotní péče nezletilým představuje spletité mnohaoborové téma (zvláštním aspektem

je pak např. psychologicko-sociální rovina problému), jehož analýzu bychom měli vždy přivítat. Je to jeden z úseků všestranné péče státu o nezletilé, osoby jen částečně svéprávné, takže je třeba, aby také právní normy sehrávaly roli, kterou od nich lze očekávat. Když se pak autorka rozhodla připojit pro srovnání vzhled do německé právní úpravy rubrikovaného tématu, stala se práce textem, který může být pro čtenáře velmi užitečný.

Zvolené téma jistě kladlo na autorku vysoké nároky, jak pokud jde o teoretické znalosti nejen právní, ale také medicínské, tak pokud jde o studium relevantních pramenných míst.

Základní metody, které autorka využívala, jsou analytická a komparační. V určitém ohledu se uplatnila také metoda deduktivní.

Obsah práce. Autorka svou práci dobře uspořádala - v první kapitole se zabývá historií, v druhé rozhodnými právními prameny, v třetí pak je vlastní jádro práce: tady autorka rozebírá aktuální stav poskytování péče nezletilým pacientům u nás. Ve čtvrté kapitole se zabývá několika zajímavými, resp. problematickými místy právní úpravy poskytování péče nezletilým. Konečně pátá kapitola, celých dvacet stran textu, je věnována německé právní úpravě.

V práci jsem narazila na některé body, u nichž bych se ráda stručně zastavila. Především na str. 47 (sub 3.3.4.) se autorka zabývá otázkou práva nezletilého na využití institutu dříve vysloveného přání. Sama dává za pravdu zákonodárci (§ 36 odst. 6), a to navzdory ust. čl. 12 Úmluvy o právech dítěte. Připojuji se zde k názoru kol. Králíčkové, která s tímto způsobem řešení nesouhlasí, mám za to, že cit. ustanovení popírá práva např. člověka, který ač podle zákona nezletilý, de facto je dokonale svéprávný třeba už od svých patnácti let (třeba proto, do jaké životní situace se nezaviněně dostal - usmrcení rodičů při autonehodě). Ostatně sama autorka hned o několik stran dál (str. 52) píše o potřebě uvažovat konkrétního pacienta!

Velmi zajímavou pasáž představuje otázka rozporných stanovisek, kterou se autorka podrobně a velmi kvalifikovaně zabývá (4.1.). Tady s ní ve všech názorech souhlasím.

Přes problematická místa v překladu německých textů (srov. také dále) považuji obsah páté kapitoly za velmi kvalitní výklad německé právní úpravy problematiky zdravotní péče poskytované nezletilému. Na str. 86/87 autorka

připomíná hodnocení tzv. „Einwilligung“, když podle Němci zastávaného názoru nejde o právní úkon (právní jednání). Je na místě dodat, že právě toto vyjadřují zmíněným výrazem, který nelze překládat (srov. i naši historii) jako souhlas – jde o „přivolení“, takže pak je očividná rozdílná povaha tohoto činu. Z páté kapitoly je jistě nejhodnotnější poslední bod (5.4.), kde autorka stručně porovnává českou a německou právní úpravu. Stojí za to připomenout, že ze srovnání nevychází zdejší právní úprava nijak špatně, naopak. V několika zmíněných bodech, nicméně, s hodnocením autorky nesouhlasím.

Negativum práce (kromě již výše uvedeným bodů) spatřuji např. v tom, že v citacích kolektivních děl autorka neuvádí jméno konkrétního autora, což je zejména v komentářích velice důležité. Zásadní pochybení však představuje fakt, že autorka nectí osobnostní autorské právo a necituje podle pravdy: je-li autorské dílo podepsáno autorským pseudonymem Zuklínová, je vyloučeno citovat práci s úředním jménem dotyčné autorky! Neexistuje autorka Michaela Hendrychová – tu nikdo v tomto státě nezná.

Připomenout je třeba také, že autorka tu a tam použije nesprávný výraz („omezená svéprávnost nezletilého“, informovaný suhlas je „právním důvodem“ apod.). V páté kapitole něco z němčiny nepřekládá vůbec, což je skutečně problém, když cituje celé zákonné ustanovení (str. 84), někde je ale zvolený překlad zjevně nesprávný: „ der Behadler“, resp. „der Behandelnde“ opravdu není „poskytovatel“, ale „ošetřovatel“, resp. „ošetřující“; „die Dreistufentheorie“ není třístupňová teorie, ale „teorie tří stupňů“ (nelze jinak), aj.

Nicméně je třeba konstatovat, že autorka vládne pěknou češtinou, práce je pro čtenáře přívětivá. V obecném pohledu má velmi dobré vyjadřování autora právního textu.

Celkové hodnocení. Autorka předložila všestrannou a zvolené téma vyčerpávající analýzu, která svědčí o jejích velmi dobrých znalostech problematiky poskytování zdravotní péče nezletilým pacientům. Ačkoli to autorka nijak výslovně neříká, jsou z celé práce čitelná její stanoviska, její hodnocení.

Předloženou práci hodnotím vysoce kladně, a to počínaje zvoleným tématem,

přes velmi dobrou práci s veškerými zákonnými prameny, a zpracováním tématu konče.

Vzhledem k výše uvedenému mám za to, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na práci rigorózní,
a proto d o p o r u ě u j i uznání této diplomové práce za práci rigorózní.

V Praze, 5. listopadu 2017

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.

oponentka